

OZNÁMENIE O STRATEGICKOM DOKUMENTE

**podľa zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a
o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov**

**PROGRAM NA ZLEPŠENIE KVALITY OVZDUŠIA pre zónu Prešovský
kraj**

Prešov, apríl 2024

I. Základné údaje o obstarávateľovi

1. Názov:

Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky
Okresný úrad Prešov, odbor starostlivosti o životné prostredie (ďalej len „Okresný úrad Prešov“).

2. Identifikačné číslo:

00 151 866

3. Adresa sídla:

Námestie mieru 3, 080 01 Prešov

4. Oprávnený zástupca obstarávateľa:

PaedDr. Miroslav Benko, PhD., MBA, LL.M. – vedúci odboru starostlivosti o životné prostredie Okresného úradu Prešov
Námestie mieru 3, 080 01 Prešov
051/7082330
miroslav.benko3@minv.sk

5. Kontaktné osoby:

Ing. Martina Čečková Mularčíková
Okresný úrad Prešov
odbor starostlivosti o životné prostredie
oddelenie štátnej správy vôd a vybraných
zložiek životného prostredia kraja
Námestie mieru 3
080 01 Prešov
martina.ceckova@minv.sk
051/70 82 314

Ing. Anna Mačejovská
Okresný úrad Prešov
odbor starostlivosti o životné prostredie
oddelenie štátnej správy vôd a vybraných
zložiek životného prostredia kraja
Námestie mieru 3
080 01 Prešov
anna.macejovska@minv.sk
051/70 82 421

II. Základné údaje o strategickom dokumente

1. Názov

Program na zlepšenie kvality ovzdušia – zóna Prešovského kraja (ďalej len „PZKO“).

2. Charakter (predmet posudzovania)

PZKO je strategický dokument pre oblasť životného prostredia s regionálnym významom.

Je zameraný na ochranu ovzdušia a zlepšenie jeho kvality v Prešovskom kraji. Tento strategický dokument podlieha povinnému hodnoteniu podľa § 3 písm. b) a d) a § 4 ods. 1 zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon“). Jeho cieľom je pomocou navrhovaných opatrení dosiahnuť dobrú kvalitu ovzdušia vo vymedzenom území.

3. Hlavné ciele

Hlavným cieľom PZKO je dosiahnutie dobrej kvality ovzdušia v zóne Prešovský kraj tak, aby sa navrhnutými opatreniami a ich aplikáciou zabezpečilo zníženie koncentrácie znečisťujúcich látok v ovzduší pod limitné a cieľové hodnoty. Opatrenia je potrebné smerovať najmä do rizikových oblastí, aby sa podarilo dosiahnuť dobrú kvalitu ovzdušia dlhodobo.

Rizikové oblasti boli určené na základe hodnotenia kvality ovzdušia, ktoré vykonal Slovenský hydrometeorologický ústav v súlade s § 4 zákona č. 146/2023 Z.z. o ochrane ovzdušia a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Určené boli rizikové obce (obce ohrozené zhoršenou kvalitou ovzdušia s výsledným rizikovým stupňom (RS) 1, 2 a 3) určené metódou integrovaného posúdenia pre rok 2023 pre znečisťujúce látky PM10, PM2,5 a benzo(a)pyrén nasledovne:

Okres	Obec	Rizikový stupeň
Bardejov	Bardejov	1
	Gerlachov	2
	Kľušov	1
	Koprivnica	1
	Kurov	2
	Lenartov	2
	Lukov	1
	Malcov	2
	Snakov	2
Humenné	Humenné	2
	Kamenica nad Cirochou	1
	Košarovce	2
	Lubiša	1
	Lukačovce	2
	Papín	2
	Rokytov pri Humennom	2
	Udavské	2
	Veľopolie	1
Kežmarok	Krížová Ves	2
	Lendak	2
	Ľubica	1
	Matiašovce	2
	Rakúsy	2
	Spišská Belá	2
	Veľká Lomnica	1
	Výborná	1
Levoča	Bijacovce	2
	Buglovce	3
	Doľany	3
	Domaňovce	3
	Dravce	2
	Jablonov	3

	Kurimany	3
	Levoča	3
	Spišské Podhradie	3
	Spišský Hrhov	3
	Spišský Štvrtok	2
	Uloža	3
Medzilaborce	Čabiny	1
	Medzilaborce	1
	Radvaň nad Laborcom	2
	Volica	2
Poprad	Hranovnica	2
	Liptovská Teplička	2
	Spišský Štiavnik	1
	Vernár	2
	Vydmník	1
Prešov	Abranovce	1
	Bzenov	1
	Drienov	1
	Hermanovce	1
	Chmeľov	1
	Chminianske Jakubovany	2
	Janov	1
	Kendice	1
	Kokošovce	1
	Ľubotice	3
	Mirkovce	1
	Petrovany	1
	Podhorany	1
	Prešov	3
	Radatice	2
	Rokycany	2
	Terňa	1
	Veľký Šariš	3
Sabinov	Bodovce	1
	Brezovica	3
	Brezovička	1
	Dubovica	1
	Jakovany	1
	Jakubovany	2
	Jarovnice	2
	Krivany	2
	Ľutina	1
	Nižný Slavkov	1
	Ostrovany	2

	Pečovská Nová Ves	1
	Poloma	1
	Ražňany	2
	Sabinov	2
	Torysa	2
	Uzovský Šalgov	1
Snina	Belá nad Cirochou	3
	Dlhé nad Cirochou	2
	Hostovice	1
	Klenová	2
	Ladomirov	2
	Nová Sedlica	1
	Pčoliné	1
	Snina	3
	Stakčín	2
	Ubl'a	2
	Ulič	2
	Zboj	1
	Zemplínske Hámre	2
	Stará Ľubovňa	Čirč
Haligovce		1
Jakubany		2
Lesnica		1
Ľubotín		2
Orlov		2
Plaveč		2
Plavnica		2
Sulín		1
Šarišské Jastrabie		2
Veľký Lipník		2
Stropkov		Stropkov
Svidník	Giraltovce	1
	Kračúnovce	1
	Okrúhle	2
	Radoma	2
Vranov nad Topľou	Banské	2
	Bystré	1
	Hanušovce nad Topľou	1
	Pavlovce	1
	Vehec	2
	Zámutov	2

Zdroj: SHMÚ, 2024

Tento zoznam obcí určených metódou integrovaného posúdenia pre Prešovský kraj je dostupný na stránke www.shmu.sk.

Povinnosť vypracovať program na zlepšenie kvality ovzdušia vzniká tým zónam a aglomeráciám, na území ktorých sa nachádza aspoň jedna obec s rizikovým stupňom 3. V tomto zmysle zodpovedajú obce s rizikovým stupňom 3 oblastiam riadenia kvality ovzdušia. Opatrenia na zníženie emisií však musia byť vykonané vo všetkých obciach takto vyčlenenej zóny, ktorých rizikový stupeň je 2 alebo 3, v ideálnom prípade aj v obciach rizikovým stupňom 1.

4. Obsah (osnova)

Úvod

1. Zodpovedné orgány
2. Základné informácie o území zóny
3. Základné informácie charakterizujúce zónu vzhľadom na znečistenie ovzdušia a rozptyl
4. Hodnotenie znečistenia ovzdušia a vývoja kvality ovzdušia v zóne
5. Pôvod znečistenia ovzdušia v zóne
6. Analýza situácie
7. Podrobnosti o opatreniach a projektoch na zlepšenie kvality ovzdušia, ktoré boli prijaté pred vypracovaním programu.
8. Podrobnosti o opatreniach alebo projektoch vybraných do programu na zlepšenie kvality ovzdušia
9. Podrobnosti o dlhodobom plánovaných alebo skúmaných opatreniach alebo projektoch
10. Zoznam použitých zdrojov
11. Príloha: Identifikačné listy opatrení

5. Uvažované variantné riešenia

Vzhľadom na charakter tohto strategického dokumentu ako aj vzhľadom k procesu jeho spracovávania bude PZKO spracovaný v jednom variante.

6. Vecný a časový harmonogram prípravy a schvaľovania

1. Vypracovanie oznámenia o strategickom dokumente podľa prílohy č. 2 zákona; apríl 2024
2. Vypracovanie rozsahu hodnotenia strategického dokumentu; apríl 2024
3. Pripomienky verejnosti k rozsahu hodnotenia; máj 2024
4. Vypracovanie a predloženie správy o hodnotení a zverejnenie správy o hodnotení strategického dokumentu; júl - august 2024
5. Verejné prerokovanie správy o hodnotení strategického dokumentu a pripomienky k strategickému dokumentu; september 2024
6. Vypracovanie odborného posudku; október 2024
7. Vypracovanie záverečného stanoviska; november 2024
8. Vydanie strategického dokumentu; december 2024

7. Vzťah k iným strategickým dokumentom

PZKO nepriamo nadväzuje na predchádzajúce PZKO – Prešov, Ľubotice z roku 2014.

Ďalšími súvisiacimi strategickými dokumentmi sú:

- Európska zelená dohoda

- Akčný plán EÚ: „Dosahovanie nulového znečistenia ovzdušia, vody a pôdy“
- Stratégia environmentálnej politiky Slovenskej republiky do roku 2030
- Akčný plán pre životné prostredie a zdravie obyvateľov Slovenskej republiky V.
- Integrovaný národný energetický a klimatický plán na roky 2021-2030
- Návrh stratégie na zlepšenie kvality ovzdušia
- Národný program znižovania emisií
- Strategický plán rozvoja dopravy SR do roku 2030
- Národná stratégia rozvoja cyklistickej dopravy a cykloturistiky v Slovenskej republike
- Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja Prešovského samosprávneho kraja na roky 2021 - 2030
- Plán udržateľnej mobility Prešovského samosprávneho kraja
- Stratégia rozvoja cyklodopravy a cykloturistiky v Prešovskom kraji

8. Orgán kompetentný na jeho schválenie:

Okresný úrad v sídle kraja Prešov

9. Druh schvaľovacieho dokumentu:

Vydanie dokumentu program na zlepšenie kvality ovzdušia pre zónu Prešovský kraj, zverejnenie na webovom sídle Okresného úradu Prešov a na webovom portáli o životnom prostredí v súlade s § 9 ods. 8 zákona č. 146/2023 Z. z. o ochrane ovzdušia a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

III. Základné údaje o predpokladaných vplyvoch strategického dokumentu na životné prostredie vrátane zdravia

1. Požiadavky na vstupy

Podľa § 43 ods. 1 písm. d) a v súlade s § 9 zákona č. 146/2023 Z. z. o ochrane ovzdušia a o zmene a doplnení niektorých zákonov okresný úrad v sídle kraja vypracúva, vydáva a zverejňuje program na zlepšenie kvality ovzdušia.

Programy na zlepšenie kvality ovzdušia sú nástrojom na riešenie problémov v kvalite ovzdušia a majú zaviesť opatrenia na dosiahnutie dobrej kvality ovzdušia dlhodobo.

Hlavnými vstupmi pre PZKO sú:

- PZKO z roku 2014 a vyhodnotenie prijatých opatrení,
- monitorovanie a modelovanie kvality ovzdušia,
- identifikácia zdrojov znečistenia ovzdušia,
- hodnotenie vplyvov znečistenia ovzdušia na verejné zdravie a životné prostredie.

2. Údaje o výstupoch

Výstupom bude strategický dokument, ktorý zdefinuje ciele pre oblasť ochrany ovzdušia v zóne Prešovský kraj a ponúkne opatrenia na dosiahnutie dobrej kvality ovzdušia a zároveň na jej udržanie.

3. Údaje o priamych a nepriamych vplyvoch na životné prostredie

Zhoršená kvalita ovzdušia pôsobí negatívne na životné prostredie ale taktiež na zdravie ľudí. Prijatie opatrení a ich uplatnenie by malo smerovať k zlepšovaniu kvality ovzdušia

a to najmä v miestach kde je kvalita ovzdušia zhoršená. Prijaté opatrenia budú v závislosti od ich charakteru priamo alebo nepriamo pozitívnym spôsobom vplyvať na životné prostredie.

4. Vplyv na zdravotný stav obyvateľstva

Znečistenie ovzdušia je jedným z faktorov, ktoré negatívne vplyvajú na zdravie obyvateľstva a to hlavne na citlivé skupiny (deti, mládež, tehotné ženy, chronicky chorý ľudia, staršie osoby). Znečistené ovzdušie sa podieľa na vzniku ochorení ako je napr. astma, akútne a chronické ochorenia dýchacích ciest a pľúc, nádorové a kardiovaskulárne ochorenia a pod. Toto je jedným z dôvodov vypracovania programu na zlepšenie kvality ovzdušia. Môžeme predpokladať, že dosahovaním stanovených cieľov a znižovaním koncentrácií znečisťujúcich látok vnášaných do ovzdušia bude mať pozitívny účinok na zdravotný stav obyvateľstva v zóne Prešovský kraj.

5. Vplyvy na chránené územia [napr. navrhované chránené vtáčie územia, územia európskeho významu, súvislá európska sústava chránených území (Natura 2000), národné parky, chránené krajinné oblasti, chránené vodohospodárske oblasti a pod.] vrátane návrhu opatrení na ich zmiernenie:

Strategický dokument s ponúkanými návrhmi opatrení má za cieľ znižovanie produkcie emisií vypúšťaných do ovzdušia. Zo samotných cieľov a opatrení možno očakávať pozitívne vplyvy a dopady na chránené územia nakoľko je predpoklad pre budúce zníženie koncentrácií znečisťujúcich látok a rovnako sa bude prihliadať na záujmy ochrany prírody a krajiny. Návrh a schválenie strategického dokumentu nevytvára predpoklad negatívnych vplyvov na chránené územia.

6. Možné riziká súvisiace s uplatňovaním strategického materiálu

Nepredpokladajú sa žiadne významné riziká spojené s uplatňovaním strategického dokumentu vo vzťahu k životnému prostrediu.

7. Vplyvy na životné prostredie presahujúce štátne hranice

Nepredpokladajú sa vplyvy na životné prostredie presahujúce štátne hranice.

IV. Dotknuté subjekty

1. Vymedzenie zainteresovanej verejnosti vrátane jej združení

S ohľadom na charakter strategického dokumentu a jeho dosah je dotknutou verejnosťou taká verejnosť, ktorá je dotknutá alebo môže byť dotknutá konaním týkajúcim sa životného prostredia či môže mať záujem na takomto konaní. Keďže dokument má regionálny charakter ide najmä o ľudí, združenia a iniciatívy občanov, právnických a fyzických osôb pôsobiacich a žijúcich v mestách a obciach, ktoré Slovenský hydrometeorologický ústav vymedzil ako oblasti riadenia kvality ovzdušia ale tiež rizikové oblasti z modelovania kvality ovzdušia v zóne Prešovský kraj, ak títo prejavia záujem o zapojenie sa do procesu prípravy aktualizácie PZKO.

2. Zoznam dotknutých subjektov

- Ministerstvo životného prostredia SR
- Slovenská agentúra životného prostredia, Banská Bystrica
- Slovenská inšpekcia životného prostredia, Košice
- Prešovský samosprávny kraj
- Okresný úrad Bardejov, odbor starostlivosti o životné prostredie
- Okresný úrad Humenné, odbor starostlivosti o životné prostredie
- Okresný úrad Kežmarok, odbor starostlivosti o životné prostredie
- Okresný úrad Levoča, odbor starostlivosti o životné prostredie
- Okresný úrad Medzilaborce, odbor starostlivosti o životné prostredie
- Okresný úrad Poprad, odbor starostlivosti o životné prostredie
- Okresný úrad Prešov, odbor starostlivosti o životné prostredie
- Okresný úrad Sabinov, odbor starostlivosti o životné prostredie
- Okresný úrad Snina, odbor starostlivosti o životné prostredie
- Okresný úrad Stará Ľubovňa, odbor starostlivosti o životné prostredie
- Okresný úrad Stropkov, odbor starostlivosti o životné prostredie
- Okresný úrad Svidník, odbor starostlivosti o životné prostredie
- Okresný úrad Vranov nad Topľou, odbor starostlivosti o životné prostredie
- Okresný úrad Prešov, odbor výstavby a bytovej politiky
- Okresný úrad Prešov, pozemkový a lesný odbor
- Okresný úrad Prešov, odbor cestnej dopravy a pozemných komunikácií
- Okresný úrad Prešov, odbor krízového riadenia
- Regionálny úrad verejného zdravotníctva Prešov
- Regionálny úrad verejného zdravotníctva Bardejov
- Regionálny úrad verejného zdravotníctva Humenné
- Regionálny úrad verejného zdravotníctva Poprad
- Regionálny úrad verejného zdravotníctva Stará Ľubovňa
- Regionálny úrad verejného zdravotníctva Svidník
- Regionálny úrad verejného zdravotníctva Vranov nad Topľou
- Obce a mestá Prešovského kraja

Bardejov	Udavské	Spišské Podhradie
Gerlachov	Veľopolie	Spišský Hrhov
Kľušov	Krížová Ves	Spišský Štvrtok
Koprivnica	Lendak	Uloža
Kurov	Ľubica	Čabiny
Lenartov	Matiašovce	Medzilaborce
Lukov	Rakúsy	Radvaň nad
Malcov	Spišská Belá	Laborcom
Snakov	Veľká Lomnica	Volica
Humenné	Výborná	Hranovnica
Kamenica nad	Bijacovce	Liptovská Teplička
Cirochou	Buglovce	Spišský Štiavnik
Košarovce	Doľany	Vernár
Ľubiša	Domaňovce	Vydrník
Lukačovce	Dravce	Abranovce
Papín	Jablonov	Bzenov
Rokytov pri	Kurimany	Drienov
Humennom	Levoča	Hermanovce

Chmeľov	Ľutina	Haligovce
Chminianske	Nižný Slavkov	Jakubany
Jakubovany	Ostrovany	Lesnica
Janov	Pečovská Nová Ves	Lubotín
Kendice	Poloma	Orlov
Kokošovce	Ražňany	Plaveč
Ľubotice	Sabinov	Plavnica
Mirkovce	Torysa	Sulín
Petrovany	Uzovský Šalgov	Šarišské Jastrabie
Podhorany	Belá nad Cirochou	Veľký Lipník
Prešov	Dlhé nad Cirochou	Stropkov
Radatice	Hostovice	Giraltovce
Rokycany	Klenová	Kračúnovce
Terňa	Ladomirov	Okrúhle
Veľký Šariš	Nová Sedlica	Radoma
Bodovce	Pčoliné	Banské
Brezovica	Snina	Bystré
Brezovička	Stakčín	Hanušovce nad
Dubovica	Ubl'a	Topľou
Jakovany	Ulič	Pavlovce
Jakubovany	Zboj	Vehec
Jarovnice	Zemplínske Hámre	Zámutov
Krivany	Čirč	

3. Dotknuté susedné štáty

Nie je predpoklad, že by týmto strategickým dokumentom mohli byť dotknuté susedné štáty.

V. Doplňujúce údaje

1. Mapová a iná grafická dokumentácia (napr. výkres širších vzťahov v mierke primeranej charakteru a pôsobnosti strategického dokumentu):

Predkladané oznámenie neobsahuje žiadne mapové ani iné grafické dokumentácie.

2. Materiály použité pri vypracovaní strategického dokumentu:

- PZKO z roku 2014
- Hodnotenie kvality ovzdušia, SHMÚ
- Modelovanie kvality ovzdušia, SHMÚ
- Podklady a materiály získané od prevádzkovateľov zdrojov znečisťovania ovzdušia, samospráv a okresných úradov

VI. Miesto a dátum vypracovania oznámenia

V Prešove 24. apríla 2024

VII. Potvrdenie správnosti údajov

1. Meno spracovateľa oznámenia:

Ing. Martina Čečková Mularčíková, Ing. Anna Mačejovská

2. Potvrdenie správnosti údajov oznámenia podpisom oprávneného zástupcu obstarávateľa, pečiatka:

Potvrdzujem správnosť údajov v oznámení

Oprávnený zástupca obstarávateľa
PaedDr. Miroslav Benko, PhD., MBA, LL.M.
vedúci odboru starostlivosti o životné prostredie